

MAGYAR MADÁRTANI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET

Szántók, gyepek madarai

Kedves Barátunk!

dr. Halmos Gergő
ügyvezető igazgató

Engedje meg, hogy idén is, ahogy azt az elmúlt években mindig tettük, egy naptárral köszönjük meg egész éves figyelmét, támogatását.

Sokat jelent számunkra a hazai madárbarátok visszajelzése és az, hogy támogatásra érdemesnek találják szervezetünket! Hiszünk abban, hogy együtt megvalósíthatók a közös célok, Magyarország sokszínű és változatos madárvilága megőrizhető, és a madarakkal kapcsolatos ismeretek minél több emberhez eljuttathatók.

Részben az ismeretterjesztést, a figyelemfelhívást szolgálja **Az év madara** címmel rendszeresen meghirdetett közönségsvavazásunk is. Biztosan Ön is tudja, hogy **az év madara** 2021-ben az összesített szavazatok alapján a cigánycsuk lett. Ebben a „versenyben” az agrárterületeken élő madarakra szerettük volna felhívni a figyelmet. A nagyközönség jó része talán csak innen tudta meg, hogy Magyarországon él cigánycsuk, kis őrgébics és sordély, valamint hogy a mezőgazdasági területek jellegzetes madarairól van szó.

Éppen arra szeretnénk ráirányítani a figyelmet, hogy mit tehetünk közösen a mezőgazdaság szereplőivel, a hazai madárbarátok közösségével ezekért a madárfajokért. A cigánycsuk állománya az elmúlt 21 év alatt 54 százalékkal csökkent – ezt a trendet meg kell állítanunk! Ehhez madárbarát, környezetkímélő termelési módok elterjesztésére van szükség, de mindenekelőtt arra, hogy többet beszéljünk az agrárterületek élővilágáról.

Az az egyik célunk 2021-ben, hogy elérjük a hazai mezőgazdaságban érdekelteket, és velük együtt teremtünk meg annak a lehetőségét, hogy e madarak fészkelő- és élőhelyei megmaradjanak.

Ebben a naptárban **Az év madara** szavazás mindhárom madárfaja megtalálható, de rajtuk kívül még számos olyan jellegzetes és érdekes énekesmadár is, amely hazánk élővilágát színesíti.

Köszönöm, hogy egész évben segítette madárvédő munkánkat, és kérem, tartson velünk 2021-ben is!

Madárbarát üdvözlettel kívánok boldog, új évet!

Cigánycsuk

A közlemültig egy fajnak tekintett cigánycsuk (*Saxicola torquatus*) hatalmas elterjedési területe Európára, Ázsiára és Afrika nagy részére kiterjedt. Azonban az ezredfordulót követően a fajt több fajra választották szét, így a hazánkban is előforduló cigánycsuk (*Saxicola rubicola*) elterjedése Európára és Észak-Afrikára korlátozódik. Kedveli a fákkal, cserjékkel tarkított nyílt élőhelyeket. Megtalálható mezőgazdasági területeken, parlagokon, csatornapartokon, gyümölcsösökben. Évente kétszer költ.

Territoriális viselkedésű, a hímek sokat énekelnek a területük kimagasló pontjain. Zsákmánya rovarokból, pókokból és más ízeltlábúakból áll, de télen elfogyasztja a magvakat, bogyókat is.

A hazai populáció vonul, a telet a Mediterráneumban és Észak-Afrikában tölti. Telelőhelyéről igen korán, legtöbbször már március elején visszatérnek első példányai.

A fészek helyét a tojó alakítja ki, építőanyagként növényi szájakat, gyökérdarabokat és mohát használ, a fészek belsejébe szőröket és tollakat helyez. Átlagosan 5-6 tojást rak, amelyeken kizárólag a tojó kotlik. A fiókákat mindkét szülő eteti. Kaszálatlan területek meghagyásával és a táblák melletti szegélyek kímélésével ideális élőhelyet biztosíthatunk számára.

Mezei veréb

A házi verébnél kisebb és karcsúbb. Csokoládébarna fejeteje és sötét pofafoltja különíti el legjobban közeli rokonától. A tojók és a hímek közt nincs számunkra látható ivari dimorfizmus.

A nagyobb városok belső részei, valamint a zárt erdők kivételével viszonylag gyakori, ám nyugat-európai állománya csökken. Falvak, parkok, tanyák, állattartó telepek környékén csoportosan mozog.

Természetes vagy mesterséges odúban, épületek tetőszerkezetében, a legkülönbözőbb üregekben fészkel. Évente kétszer költ.

Fiókanveléskor elsődlegesen rovarokkal táplálkozik. Télien gyommagvakat fogyaszt. Nyár közepétől egyre gyakrabban a gabona- és napraforgóföldekre jár táplálékért.

Állandó madár, védett. Magyarországi állománya stabil.

Fotó: **Orbán Zoltán**

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
28 Kamilla * 07:31 / 16:00	29 Tamás, Tamara * 07:31 / 16:01	30 Dávid * 07:33 / 16:01	31 Szilveszter * 07:31 / 16:02	1 Fruzsina Újév * 07:31 / 16:02	2 Ábel * 07:33 / 16:03	3 Benjámin, Genovéva * 07:31 / 16:04
4 Titusz, Leóna * 07:31 / 16:05	5 Simon * 07:31 / 16:06	6 Boldizsár * 07:31 / 16:07	7 Attila, Ramóna * 07:31 / 16:08	8 Gyöngyvér * 07:31 / 16:09	9 Marcell * 07:30 / 16:10	10 Melánia * 07:30 / 16:11
11 Ágota * 07:30 / 16:13	12 Erő * 07:29 / 16:14	13 Veronika * 07:29 / 16:15	14 Bódog * 07:28 / 16:16	15 Lőránd, Lóránt * 07:28 / 16:18	16 Gusztáv * 07:27 / 16:19	17 Antal, Antónia * 07:26 / 16:20
18 Piroska * 07:26 / 16:22	19 Sára, Máriaó * 07:25 / 16:23	20 Fábián, Sebestyén * 07:24 / 16:25	21 Ágnes * 07:23 / 16:26	22 Vince, Artúr * 07:22 / 16:28	23 Zelma, Rajmund * 07:21 / 16:29	24 Timót * 07:21 / 16:30
25 Pál * 07:20 / 16:32	26 Vanda, Paula * 07:19 / 16:33	27 Angelika * 07:17 / 16:35	28 Károly, Karola * 07:16 / 16:37	29 Adél * 07:15 / 16:38	30 Martina, Gerda * 07:14 / 16:40	31 Marcella * 07:13 / 16:41

www.mme.hu

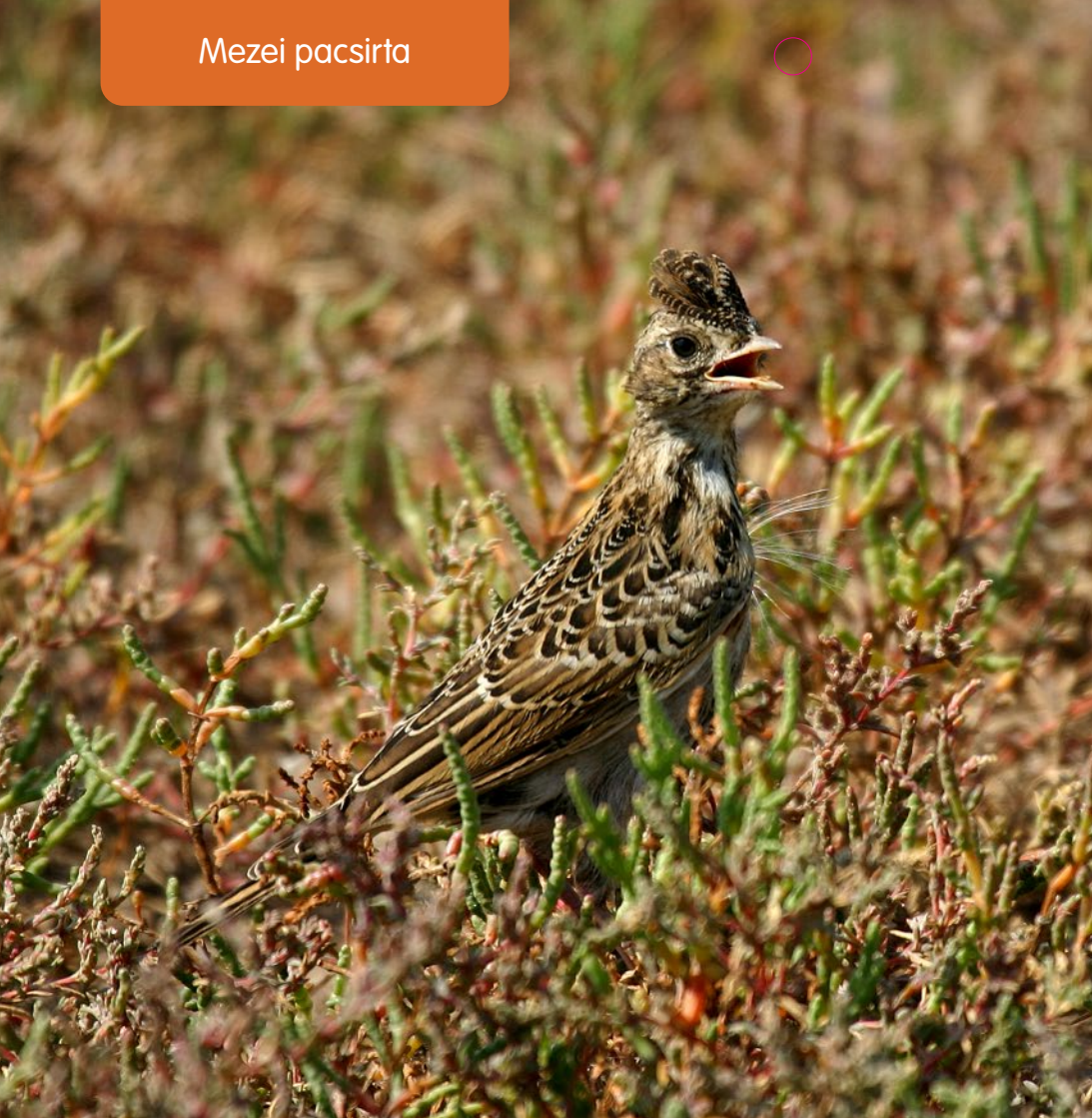
Számlaszám: 11712004-20249829 Adószám: 19001243-2-43

Támogassa adója 1%-val
a madárvédelmet!

Január

Mezei pacsirta

Verébnél nagyobb termetű, hegyes csőrű madár. Alapszíne sárgásbarna, az öreg madarakon csíkos, a fiatalokon inkább pettyes mintázattal. Dallamos, változatos éneke, amelyet tavasszal pirkadattól hallat, a pusztai környezet meghatározó eleme.

Mindenféle mezőgazdasági kultúrában megtalálható, de különösen kedveli az alacsonyra (2-5 cm) legeltetett gyepterületeket, ahol legtöbbször a talajon tartózkodik.

A hím és a tojó közösen alakítja ki a fészek helyét a talaj egy természetes mélyedésében, amelyet a tojó apró növényi részekkel bélel ki. Évente rendszerint két fészekaljat repít. Egy alkalommal 4-5 fiókát nevel.

Tavasztól őszig, főként a költési időszakban, elsősorban rovarokkal táplálkozik. Az őszi és téli időszakban nagyjából gyommagvakat fogyaszt.

Vonuló madár, enyhébb teleken kisebb számban áttelelhet. Védett, magyarországi állománya csökken.

Fotó: Kovács András

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
1 Ignác * 07:12 / 16:43	2 Karolina, Aida Vizes Élőhelyek Világnapja * 07:10 / 16:44	3 Balázs * 07:09 / 16:46	4 Ráhel, Csenge * 07:08 / 16:47	5 Ágota, Ingrid * 07:06 / 16:49	6 Dorottya, Dóra * 07:05 / 16:51	7 Tódor, Rómeó * 07:04 / 16:52
8 Aranka * 07:02 / 16:54	9 Abigél, Alex * 07:01 / 16:55	10 Elvira * 06:59 / 16:57	11 Bertold, Marietta * 06:58 / 16:58	12 Lívia, Lídia * 06:56 / 17:00	13 Ella, Linda * 06:55 / 17:01	14 Bálint, Valentin * 06:53 / 17:03
15 Kolos, Georgina * 06:51 / 17:05	16 Julianna, Lilla * 06:50 / 17:06	17 Donát * 06:48 / 17:08	18 Bernadett * 06:46 / 17:09	19 Zsuzsanna * 06:45 / 17:11	20 Aladár, Álmos * 06:43 / 17:12	21 Eleonóra * 06:41 / 17:14
22 Gerzson * 06:39 / 17:15	23 Alfréd * 06:38 / 17:17	24 Elemér * 06:36 / 17:19	25 Mátyás * 06:34 / 17:20	26 Géza * 06:32 / 17:22	27 Edina * 06:30 / 17:23	28 Ákos, Bátor * 06:29 / 17:25

www.mme.hu

Számlaszám: 11712004-20249829 Adószám: 19001243-2-43

Támogassa adója 1%-val
a madárvédelmet!

Február

Cigánycsuk

A verébnél kisebb, vékony csőrű és vékony lábú madár. A hím feje és torka fekete, melle vöröses színű. A tojók és a fiatalok barnás alapszínűek.

A bokros mezsgyék, csatornapartok, útszegélyek, gazonos telkek és nedves rétek madara.

Évente kétszer költ. A földön lévő, a sűrű növényzet közé rejtett fészekben a fiatalok a kikelés után tíz-tizenkét napig maradnak, de kirepülés után a szülők még két hétig etetik őket.

Rovarevő. Egy-egy kiemelkedő pontról, lesből vadászik elsősorban repülő rovarokra, de gyakran a talajon is zsákmányol pókokat, lárvákat.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya mérsékelten csökken.

Fotó: Kovács Norbert

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
1 Albin * 06:27 / 17:26	2 Lujza * 06:25 / 17:28	3 Kornélia * 06:23 / 17:29	4 Kázmér * 06:21 / 17:31	5 Adorján, Adrián * 06:19 / 17:32	6 Leonóra, Inez * 06:17 / 17:34 ☾	7 Tamás * 06:15 / 17:35
8 Zoltán * 06:13 / 17:37	9 Franciska, Fanni * 06:11 / 17:38	10 Ildikó * 06:09 / 17:40	11 Szilárd * 06:07 / 17:41	12 Gergely * 06:05 / 17:42	13 Krisztián, Ajtony * 06:03 / 17:44 ○	14 Matild * 06:01 / 17:45
15 Kristóf Az 1848-as forradalom ünnepe * 05:59 / 17:47	16 Henrietta * 05:57 / 17:48	17 Gertrúd, Patrik * 05:55 / 17:50	18 Sándor, Ede * 05:53 / 17:51	19 József, Bánk * 05:51 / 17:53	20 Kludia * 05:49 / 17:54	21 Benedek * 05:47 / 17:55 ☾
22 Beáta, Izolda A Víz Világnapja * 05:45 / 17:57	23 Emőke * 05:43 / 17:58	24 Gábor, Karina * 05:41 / 18:00	25 Iré, Irisz * 05:39 / 18:01	26 Emánuel * 05:37 / 18:03	27 Hajnalka * 05:35 / 18:04	28 Gedeon, Johanna * 06:33 / 19:05 ●
29 Augusta * 06:31 / 19:07	30 Zalán * 06:29 / 19:08	31 Árpád * 06:27 / 19:10	1 Hugó * 06:25 / 19:11	2 Áron * 06:23 / 19:12	3 Buda, Richard * 06:21 / 19:14	4 Izidor * 06:19 / 19:15

www.mme.hu

Madárbarát kert: Tavasz a fészekanyag, odúk és műfecskefészkek kihelyezésének ideje.

Támogassa adója 1%-val
a madárvédelmet!

Március

Rozsdás csuk

Hasonló megjelenésű a cigánycsukhoz, de feltűnő fehér szemsávja és fehér faroktükre különbözteti attól.

A nedvesebb, nyílt területeket kedveli. Mocsár- és láprétek, üde kaszálók, csatornapartok környékén kerülhet leggyakrabban a szemünk elé.

Évente egyszer, legfeljebb kétszer költ. A fészket a tojó építi a talaj egy kisebb mélyedésébe, rendszerint egy növény takarásában. 5-7 tojást rak, amelyeken csak a tojó kotlik, míg a hím a közelben énekel.

Főként rovarokkal, pókokkal táplálkozik, de ősszel bogyókat is fogyaszt.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya csökken.

Fotó: **Bajor Zoltán**

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
29 Augusztó * 06:31 / 19:07	30 Zalán * 06:29 / 19:08	31 Árpád * 06:27 / 19:10	1 Hugó * 06:25 / 19:11	2 Áron Nagypéntek * 06:23 / 19:12	3 Buda, Richárd * 06:21 / 19:14	4 Izidor Húsvét * 06:19 / 19:15
5 Vince Húsvét * 06:17 / 19:17	6 Vilmos, Biborka * 06:15 / 19:18	7 Herman * 06:13 / 19:19	8 Dénes * 06:11 / 19:21	9 Erhard * 06:09 / 19:22	10 Zsolt * 06:07 / 19:24	11 Leó, Szaniszló * 06:05 / 19:25
12 Gyula * 06:03 / 19:27	13 Ida * 06:01 / 19:28	14 Tibor * 06:00 / 19:29	15 Anasztázia, Tas * 05:58 / 19:31	16 Csongor * 05:56 / 19:32	17 Rudolf * 05:54 / 19:34	18 Andrea, Ilma * 05:52 / 19:35
19 Emma * 05:50 / 19:36	20 Tivadar * 05:48 / 19:38	21 Konrád * 05:46 / 19:39	22 Csilla, Noémi A Föld napja * 05:45 / 19:41	23 Béla * 05:43 / 19:42	24 György * 05:41 / 19:43	25 Márk * 05:39 / 19:45
26 Ervin * 05:37 / 19:46	27 Zita, Mariann * 05:36 / 19:48	28 Valéria * 05:34 / 19:49	29 Péter * 05:32 / 19:50	30 Katalin, Kitti * 05:31 / 19:52	1 Fülöp, Jakab A munka ünnepe * 05:29 / 19:53	2 Zsigmond Anyák napja * 05:27 / 19:54

www.mme.hu

Madárbarát kert: A hónap elején ér véget az etetési időszak.

Támogassa adója 1%-val
a madárvédelmet!

Április

Füsti fecske

A mezei verébnél kisebb testű és kecsesebb. Homloka és torka vöröses színű, háta kékes-fekete, alsó oldala fehér. Hegyes szárnya és mélyen villás farka röptében is feltűnő.

Kötiődik az emberi településekhez, építményekhez. Istállókban és tanyaépületeken telepszik meg a leghamarabb. A nyár végén gyülekező csapatok a nádasokban éjszakáznak.

Az ember által kialakított építmények teljesen megváltoztatták fészkelési szokását. Míg korábban barlangokban és sziklafalakon költött, addig ma már szinte csak épületeken fészkel, gyakran telepesen. Sárból és növényi részekből összetapasztott fészket általában az épületek belső részeiben építi meg. Évente kétszer költ, többnyire ugyanabban a fészekben.

Kizárólag repülő rovarokat, így legyeket, szúnyogokat, levéltetveket, lepkéket stb. fogyaszt. Gyakran vadászik a gyepen a legelő állatok közvetlen közelében.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya az utóbbi évtizedekben folyamatosan csökkent.

Fotó: Nagy Károly

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
26 Ervin * 05:37 / 19:46	27 Zita, Mariann * 05:36 / 19:48	28 Valéria * 05:34 / 19:49	29 Péter * 05:32 / 19:50	30 Katalin, Kitti * 05:31 / 19:52	1 Fülöp, Jakab A munka ünnepe * 05:29 / 19:53	2 Zsigmond Anyák Napja * 05:27 / 19:54
3 Irma, Tímea * 05:26 / 19:56	4 Flórián, Mónika * 05:24 / 19:57	5 Györgyi * 05:23 / 19:59	6 Frida, Ivetta * 05:21 / 20:00	7 Gizella * 05:19 / 20:01	8 Mihály * 05:18 / 20:03	9 Gergely * 05:16 / 20:04
10 Pálma, Ármin Madarak és Fák Napja * 05:15 / 20:05	11 Ferenc * 05:14 / 20:07	12 Pongrácz * 05:12 / 20:08	13 Imola, Szervác * 05:11 / 20:09	14 Bonifác * 05:09 / 20:11	15 Szonja, Zsófia * 05:08 / 20:12	16 Botond, Mózes * 05:07 / 20:13
17 Paszka * 05:06 / 20:14	18 Alexandra, Erik * 05:04 / 20:16	19 Ivó, Milán * 05:03 / 20:17	20 Bernát, Felícia Az adó 1% felajánlásának határideje * 05:02 / 20:18	21 Konstantin * 05:01 / 20:19	22 Júlia, Rita Magyar Természet Napja * 05:00 / 20:20	23 Dezső Pünkösöd * 04:59 / 20:22
24 Eliza, Eszter Pünkösöd * 04:58 / 20:23	25 Orbán * 04:57 / 20:24	26 Evelin, Fülöp * 04:56 / 20:25	27 Hella * 04:55 / 20:26	28 Csanád, Emil * 04:54 / 20:27	29 Magdolna * 04:53 / 20:28	30 Janka, Zsanett Gyermeknap * 04:53 / 20:29
31 Angéla, Petronella * 04:52 / 20:30	1 Tünde * 04:51 / 20:31	2 Anita, Kármén * 04:50 / 20:32	3 Klotild * 04:50 / 20:33	4 Bulcsú * 04:49 / 20:34	5 Fatime * 04:49 / 20:35	6 Cintia, Norbert * 04:48 / 20:36

www.mme.hu

Program: Fülemlék éjszakája – országos program

Támogassa adója 1%-val
a madárvédelmet!

Május

Tövisszúró gébics

A verébnél valamivel nagyobb, hosszabb farkú madár. A hím fejeteje szürke, vastag fekete szemsávja van. Háta rozsdavörös, testalja világos. A tojók és a fiatalok egyszerűbb, barnás színezetűek sötét keresztávózással. Csőre erős.

Fákkal, bokrokkal tarkított gyepterületek, domboldalak, erdőszélek, fasorok, útszegélyek madara. Tipikus „vártamadár”, azaz magaslati pontokról vadászik.

Évente egyszer, májusban költ. A fészket a tojó építi egy sűrű, jellemzően tüskés bokor belsejébe, viszonylag alacsonyan. 5-6 tojást rak.

Kizárólag állati eredetű táplálékot fogyaszt, csőrén a zsákmány biztosabb megragadása érdekében egy úgynevezett „súlymög” van. Alapvetően rovarvő, de olykor gyíkokat, madárfiókákat és rágcsálókat is fog. Zsákmányát időnként bokortövisre, kerítésdrótra tűzi fel, innen ered az elnevezése.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya csökken.

Fotó: **Gódor Miklós**

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
31 Angéla, Petronella * 04:52 / 20:30	1 Tünde * 04:51 / 20:31	2 Anita, Kármén * 04:50 / 20:32 ☾	3 Klotild * 04:50 / 20:33	4 Bulcsú * 04:49 / 20:34	5 Fatime Környezetvédelmi Világnap * 04:49 / 20:35	6 Cintia, Norbert * 04:48 / 20:36
7 Róbert * 04:48 / 20:36	8 Medárd * 04:47 / 20:37	9 Félix * 04:47 / 20:38	10 Gréta, Margit * 04:47 / 20:39 ○	11 Barnabás * 04:46 / 20:39	12 Villő * 04:46 / 20:40	13 Anett, Antal * 04:46 / 20:41
14 Vazul * 04:46 / 20:41	15 Jolán, Vid * 04:46 / 20:42	16 Juszfin * 04:45 / 20:42	17 Alida, Laura * 04:45 / 20:43	18 Arnold, Levente * 04:45 / 20:43 ☾	19 Gyárfás * 04:45 / 20:43	20 Rafael * 04:46 / 20:44
21 Alajos, Leila * 04:46 / 20:44	22 Paulina * 04:46 / 20:44	23 Zoltán * 04:46 / 20:44	24 Iván * 04:46 / 20:45 ●	25 Vilmos * 04:47 / 20:45	26 János, Pál * 04:47 / 20:45	27 László * 04:47 / 20:45
28 Irén, Levente * 04:48 / 20:45	29 Péter, Pál * 04:48 / 20:45	30 Pál * 04:49 / 20:45	1 Annamária, Tihamér * 04:49 / 20:44	2 Ottó * 04:50 / 20:44	3 Kornél, Soma * 04:50 / 20:44	4 Ulrik * 04:51 / 20:44

www.mme.hu

Madárbarát kert: Június a porfűrdő készítésének ideje.

Program: Gólya road-show

Június

Sárga billegető

A házi verébnél kisebb, kecsesebb madár. A hím tollruhája élénk citromsárga, a tojó és a fiatalok fakóbbak. Farka feltűnően hosszú, a szélső faroktollak fehér színűek.

Nedves rétek, legelők, zombékosok madara, de csatornapartokon, szántókon is könnyen a szemünk elé kerülhet.

Évente kétszer költ. A talajon, zombék oldalában, a sűrű növényzet közé épített fészkekben csak a tojó kotlik. A fiókák körülbelül két hétig tartózkodnak a fészkekben, amelyet teljes röpképességük elérése előtt elhagynak.

Kizárólag rovarrevő. Főleg legyekkel, szúnyogokkal táplálkozik, amelyeket röptében fog el, de sokszor figyelhejük meg, amint birkanyájak, marhacsordák környékén a talajon kapja el a felzavart rovarokat.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya csökken.

Fotó: Leskó Gábor

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
28 Irén, Levente * 04:48 / 20:45	29 Péter, Pál * 04:48 / 20:45	30 Pál * 04:49 / 20:45	1 Annamária, Tihamér * 04:49 / 20:44 ☾	2 Ottó * 04:50 / 20:44	3 Kornél, Soma * 04:50 / 20:44	4 Ulrik * 04:51 / 20:44
5 Emese, Sarolta * 04:52 / 20:43	6 Csaba * 04:52 / 20:43	7 Apollónia * 04:53 / 20:43	8 Ellák * 04:54 / 20:42	9 Lukrécia * 04:55 / 20:42	10 Amália * 04:55 / 20:41 ○	11 Lili, Nóra * 04:56 / 20:41
12 Dalma, Izabella * 04:57 / 20:40	13 Jenő * 04:58 / 20:39	14 Stella, Örs * 04:59 / 20:39	15 Henrik, Roland * 05:00 / 20:38	16 Valter * 05:01 / 20:37	17 Elek, Endre * 05:02 / 20:36 ☾	18 Frigyes * 05:03 / 20:35
19 Emília * 05:04 / 20:34	20 Illés * 05:05 / 20:33	21 Daniella, Dániel * 05:06 / 20:33	22 Magdolna * 05:07 / 20:32	23 Lenke * 05:08 / 20:30	24 Kincső, Kinga * 05:10 / 20:29 ●	25 Jakab, Kristóf * 05:11 / 20:28
26 Anikó, Anna * 05:12 / 20:27	27 Liliána, Olga * 05:13 / 20:26	28 Szabolcs * 05:14 / 20:25	29 Flóra, Márta * 05:15 / 20:23	30 Judit, Xénia * 05:17 / 20:22	31 Oszkár * 05:18 / 20:21 ☾	1 Boglárka * 05:19 / 20:20 ○

www.mme.hu

Madárbarát kert: A meleg idő megérkeztével az itatók kihelyezése időszerűvé válik.

Július

Sordély

A verébnél nagyobb sármányféle. Alapszíne szürkésbarna, sötétebb sávozással, hasoldala világosabb. Csőre rövid, vaskos. Tavasszal leginkább a hím kulcscsörgésre emlékeztető, egyszerű éneke alapján ismerhető fel.

Sík- és dombvidéki nyílt területek, fákkal és bokrokkal tarkított gyepek, mezőgazdasági területek, legelők, parlagok jellegzetes madara. Fontosak számára a kiülésre alkalmas magaslati pontok.

Fészékét a gyepterületeken, ugarokon, gabona-táblákban, a talaj közelében avas fűszálakra vagy sűrű bokorba építi. Fészekalja 4-5 tojásból áll. Évente kétszer is költethet. Poligám madár, azaz egy hím több tojóval is párba állhat.

Elsősorban magevő, de költési időben rovarokat is fogyaszt. Ősszel és télen a fennhagyott tarlókon csapatosan táplálkozik, az ugarterületeken fellelhető gyommagvak téli táplálékának jelentős részét képezhetik.

Állandó madár, védett. Magyarországi állománya csökken.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
26 Anikó, Anna * 05:12 / 20:27	27 Liliána, Olga * 05:13 / 20:26	28 Szabolcs * 05:14 / 20:25	29 Flóra, Márta * 05:15 / 20:23	30 Judit, Xénia * 05:17 / 20:22	31 Oszkár * 05:18 / 20:21	1 Boglárika * 05:19 / 20:20
2 Lehel * 05:20 / 20:18	3 Hermina * 05:22 / 20:17	4 Dominika, Domonkos * 05:23 / 20:15	5 Krisztina * 05:24 / 20:14	6 Berta, Bettina * 05:26 / 20:12	7 Ibolya * 05:27 / 20:11	8 László * 05:28 / 20:09 ○
9 Emőd * 05:29 / 20:08	10 Lőrinc * 05:31 / 20:06	11 Tiborc, Zsuzsanna * 05:32 / 20:05	12 Klára * 05:33 / 20:03	13 Ipoly * 05:35 / 20:01	14 Marcell * 05:36 / 20:00	15 Mária * 05:37 / 19:58 ◐
16 Ábrahám * 05:39 / 19:56	17 Jácint * 05:40 / 19:56	18 Ilona * 05:41 / 19:53	19 Huba * 05:43 / 19:51	20 István Államalapítás ünnepe * 05:44 / 19:49	21 Hajna, Sámuel * 05:45 / 19:47	22 Menyhért, Mirjam * 05:47 / 19:46 ●
23 Bence * 05:48 / 19:44	24 Bertalan * 05:49 / 19:42	25 Lajos, Patrícia * 05:51 / 19:40	26 Izsó * 05:52 / 19:38	27 Gáspár * 05:53 / 19:36	28 Ágoston * 05:55 / 19:34	29 Beatrix, Erna * 05:56 / 19:32
30 Rózsa * 05:57 / 19:31	31 Bella, Erika * 05:59 / 19:29 ◑	1 Egon, Egyed * 06:00 / 19:27	2 Dorina, Rebeka * 06:01 / 19:25	3 Hilda * 06:03 / 19:23	4 Rozália * 06:04 / 19:21	5 Lőrinc, Viktor * 06:05 / 19:19

www.mme.hu

Madárbarát kert: Nyár az itatók rendszeres takarításának és utántöltésének időszakában.

Augusztus

Házi veréb

A hím fejeteje szürke, torokfoltja nagy, a mellre is kiterjed. A tojók és a fiatalok egyszerűbb, barnás színezeitűek.

Településeken, akár nagyobb városokban is ma még sok helyen gyakori. Rendszeresen előfordul tanyákon, állattartó telepeken is. Nyugat-Európában már erősen megrikkult.

Évente kétszer, néha háromszor is költ. Gyakran építi fészket épületek tetőszerkezetébe, kúpcserép alá, gólyafészkek oldalába.

Költési időben főként rovarokat és gyommagvakat fogyaszt. Rendszeresen látogatja a madáretelőket.

Állandó madár. Védelemben részesülő faj. Magyarországi állománya csökken.

Fotó: **Orbán Zoltán**

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
30 Rózsa * 05:57 / 19:31	31 Bella, Erika * 05:59 / 19:29	1 Egon, Egyed * 06:00 / 19:27	2 Dorina, Rebeka * 06:01 / 19:25	3 Hilda * 06:03 / 19:23	4 Rozália Rákosi Viper Nap * 06:04 / 19:21	5 Lőrinc, Viktor * 06:05 / 19:19
6 Zakariás * 06:07 / 19:17	7 Regina * 06:08 / 19:15	8 Adrienn, Mária * 06:09 / 19:13	9 Ádám * 06:11 / 19:11	10 Hunor, Nikolett * 06:12 / 19:09	11 Teodóra * 06:13 / 19:07	12 Mária * 06:15 / 19:05
13 Kornél * 06:16 / 19:03	14 Roxána, Szeréna * 06:17 / 19:01	15 Enikő, Melitta * 06:19 / 18:59	16 Edit * 06:20 / 18:57	17 Zsófia * 06:21 / 18:54	18 Diána * 06:23 / 18:52	19 Vilhelmina * 06:24 / 18:50
20 Friderika * 06:25 / 18:48	21 Mirella, Máté * 06:27 / 18:46	22 Móric Autómentes Világnap * 06:28 / 18:44	23 Tekla * 06:29 / 18:42	24 Gellért, Mercédesz * 06:31 / 18:40	25 Eufrozina, Kende * 06:32 / 18:38	26 Jusztina * 06:33 / 18:36
27 Adalbert * 06:35 / 18:34	28 Vencel * 06:36 / 18:32	29 Mihály * 06:37 / 18:30	30 Jeromos * 06:39 / 18:28	1 Malvin * 06:40 / 18:26	2 Petra * 06:42 / 18:24	3 Helga * 06:43 / 18:22

www.mme.hu

Madárbarát kert: Az ősz az odúkihelyezés és az odútakarítás fő időszaka

Szeptember

Házi rozsdafarkú

A verébnél kisebb termetű énekesmadár. Színe sötétszürke, a tojók világosabb, barnás árnyalatúak. Rozsdavörös farkát sűrűn rezgetti. Reszelésre emlékeztető hangját gyakran hallatja. Bizalmas madár.

Az emberi építményekhez kötődik. Tanyákon, állattartó telepeken, falvakban, sőt városokban is gyakori.

Évente háromszor is költethet. Fészket gerendára, fecskefészekbe, falak repedésébe építi. Zavar-talan helyen kihelyezett C típusú odúkkal, falra szerelt polccal, üres virágkosár kihelyezésével elősegíthetjük sikeres költését.

Rovarevő, mindenféle kisebb pókot és rovar-t megfog. Táplálékát kiugró pontról, leshelyről gyakran röptében kapja el.

Vonuló madár, néha áttelel. Védett, magyarországi állománya növekvő.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
27 Adalbert * 06:35 / 18:34	28 Vencel * 06:36 / 18:32	29 Mihály * 06:37 / 18:30	30 Jeromos * 06:39 / 18:28	1 Malvin * 06:40 / 18:26	2 Petra Európai Madármegfigyelő Napok * 06:42 / 18:24	3 Helga Európai Madármegfigyelő Napok * 06:43 / 18:22
4 Ferenc * 06:44 / 18:20	5 Aurél Az Állatok Világnapja * 06:46 / 18:18	6 Brúnó, Renáta * 06:47 / 18:16	7 Amália * 06:49 / 18:14	8 Koppány * 06:50 / 18:12	9 Dénes * 06:51 / 18:10	10 Gedeon * 06:53 / 18:08
11 Brigitta * 06:54 / 18:06	12 Miksa * 06:56 / 18:04	13 Ede, Kálmán * 06:57 / 18:02	14 Helén * 06:58 / 18:00	15 Teréz * 07:00 / 17:58	16 Gál * 07:01 / 17:56	17 Hedvig * 07:03 / 17:54
18 Lukács * 07:04 / 17:53	19 Nándor * 07:06 / 17:51	20 Vendel * 07:07 / 17:49	21 Orsolya Földünkért Világnap * 07:09 / 17:47	22 Előd * 07:10 / 17:45	23 Gyöngyi Az 1956-os forradalom ünnepe * 07:11 / 17:44	24 Salamon * 07:13 / 17:42
25 Bianka, Blanka * 07:14 / 17:40	26 Dömötör * 07:16 / 17:38	27 Szabina * 07:17 / 17:37	28 Simon, Szimonetta * 07:19 / 17:35	29 Nárcisz * 07:20 / 17:33	30 Alfonz * 07:22 / 17:32	31 Farkas * 06:23 / 16:30

www.mme.hu

Számlaszám: 11712004-20249829 Adószám: 19001243-2-43

Program: Daruvonulás

Október

Barázdabillegető

Csak hosszú farka miatt nagyobb a verébnél. A hímek díszesebbek, fejüket és torkuk fényesfekete. Alapszínei és farka jellegzetes billegetése alapján ismerhető fel.

Általánosan elterjedt, főleg vizes élőhelyek közelében, legelőkön, tanyákon, állattartó telepeken fordul elő.

Évente kétszer költethet, fészket épületek üregeibe, gerendáira, fecskefészkekbe, fal repedésébe építi. Fészekalja 5-6 tojásból áll.

Elsősorban rovarévő, szúnyogokat, böglyöket, hernyókat és férgeket is fogyaszt. Gyakran táplálkozik belvizes foltok, pocsoltyák mellett.

Vonuló madár, védett. Magyarországi állománya stabil.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
1 Marianna Mindenszentek Napja * 06:25 / 16:28	2 Achilles Halottak Napja * 06:26 / 16:27	3 Győző * 06:28 / 16:25	4 Károly * 06:29 / 16:24 ○	5 Imre * 06:31 / 16:22	6 Lénárd * 06:32 / 16:21	7 Rezső * 06:34 / 16:19
8 Zsombor * 06:35 / 16:18	9 Tivadar * 06:37 / 16:17	10 Réka * 06:38 / 16:15	11 Márton * 06:40 / 16:14 ◐	12 Jónás, Renátó * 06:41 / 16:13	13 Szilvia * 06:43 / 16:11	14 Aliz * 06:44 / 16:10
15 Albert, Lipót * 06:46 / 16:09	16 Ödön * 06:47 / 16:08	17 Gergő, Hortenzia * 06:49 / 16:07	18 Jenő * 06:50 / 16:06	19 Erzsébet * 06:52 / 16:05 ●	20 Jolán * 06:53 / 16:04	21 Olivér * 06:55 / 16:03
22 Cecília * 06:56 / 16:02	23 Kelemen, Klementina * 06:58 / 16:01	24 Emma * 06:59 / 16:00	25 Katalin * 07:00 / 15:59	26 Virág Ne Vásárolj Semmit Nap * 07:02 / 15:58	27 Virgil Tatai Vadlúd Sokadalom * 07:03 / 15:58 ◑	28 Stefánia * 07:04 / 15:57
29 Taksony * 07:06 / 15:56	30 Andor, András * 07:07 / 15:56	1 Elza * 07:08 / 15:55	2 Melinda, Vivien * 07:10 / 15:55	3 Ferenc, Olívia * 07:11 / 15:54	4 Barbara, Borbála * 07:12 / 15:54	5 Vilma * 07:13 / 15:53

www.mme.hu

Madárbarát kert: A hideg beálltával elkezdődik a téli madáretetés.

November

Búbos pacsirta

A verébnél kicsit nagyobb madár legfőbb jellegzetessége a fejétőn lévő tollbóbita. Erről, és bizalmas viselkedéséről könnyen felismerhető.

Köiődik a településekhez, emberi létesítményekhez. Állattartó telepeken, tanyák környékén, de nagyobb parkolókban, autótutak mentén is előfordul.

Évente két fészekaljat nevel. 3-5 tojását a talaj mélyedésébe vagy nagyobb fűcsomó tövébe rakja.

Nyáron többnyire rovarokat fogyaszt, ősszel és télen nagyrészt magvakkal táplálkozik. Gyakran szedeget az etetővályúk, trágyadombok, illetve utak környékén.

Állandó madár, védett. Magyarországi állománya csökken.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
29 Taksony * 07:06 / 15:56	30 Andor, András * 07:07 / 15:56	1 Elza * 07:08 / 15:55	2 Melinda, Vivien * 07:10 / 15:55	3 Ferenc, Olívia * 07:11 / 15:54	4 Barbara, Borbála * 07:12 / 15:54 ○	5 Vilma * 07:13 / 15:53
6 Miklós * 07:14 / 15:53	7 Ambrus * 07:15 / 15:53	8 Mária * 07:17 / 15:53	9 Natália * 07:18 / 15:52	10 Judit * 07:19 / 15:52	11 Árpád Áthelyezett munkanap * 07:20 / 15:52 ◐	12 Gabriella * 07:21 / 15:52
13 Luca, Ofília * 07:21 / 15:52	14 Szilárd * 07:22 / 15:52	15 Valér * 07:23 / 15:52	16 Aletta, Etelka * 07:24 / 15:53	17 Lázár, Olimpia * 07:25 / 15:53	18 Augusztó * 07:26 / 15:53	19 Viola * 07:26 / 15:53 ●
20 Teofil * 07:27 / 15:54	21 Tamás * 07:27 / 15:54	22 Zénó, Anikó * 07:28 / 15:55	23 Viktória * 07:29 / 15:55	24 Ádám, Éva Pihenőnap * 07:29 / 15:56	25 Eugénia Karácsony * 07:29 / 15:56	26 István Karácsony * 07:30 / 15:57
27 János * 07:30 / 15:57 ◑	28 Kamilla * 07:30 / 15:58	29 Tamara, Tamás * 07:31 / 15:59	30 Dávid * 07:31 / 16:00	31 Szilveszter * 07:31 / 16:01	1 Fruzsina Újév * 07:31 / 16:02	2 Ábel * 07:31 / 16:03

www.mme.hu

Madárbarát kert: Télen az itatók karbantartása és víz biztosítása segíti a madarak életét!

December

**Magyar Madártani
és Természetvédelmi Egyesület**

Postacím : 1121 Budapest, Költő u. 21.

Telefon : 06-1 /275-6247, Fax : 06-1 /275-6267

E-mail cím : mme@mme.hu

Honlap : www.mme.hu

Adószám 1 % felajánláshoz :

19001243-2-43

Bankszámlaszám adomány felajánláshoz :

11712004-20249829

JELMAGYARÁZAT

- Fajleírás
- Előfordulás
- Költés
- Életmód (táplálék)
- Hazai állomány alakulása